

**Universitat
Pompeu Fabra**
Barcelona

Pla de Prevenció de Riscos Laborals

Volum II:

Processos del sistema

Secció III:

Acció preventiva per evitar o
minimitzar els efectes sobre la salut

Instrucció operativa:

Netejar i desinfectar espais i equips - actualització
(Referència: IO-S3-REPRESA/neteja/0403/2022)

Versió 04, revisió 03

La revisa:

Oficina de Prevenció de Riscos
Laborals i de Promoció de la Salut

Sergi Jarque i Salas
Cap d'Oficina
29 d'abril del 2022

N'informa favorablement:

Comissió de Coordinació i
Seguiment del Brot de Covid-19

David Sancho Royo
Vicerector adjunt al rector
i copresident

Oriol Escardíbul Ferrà
Gerent i copresident

L'aprova:

Gerència

Oriol Escardíbul Ferrà
Gerent i membre del
Consell de Direcció

 Universitat Pompeu Fabra Barcelona	Processos del sistema Acció preventiva per evitar o minimitzar els efectes	Ref.: IO-S3-REPRESA/neteja/0403/2022 Versió: 04, revisió 03 Data: 29-4-2022 Pàgina 2 de 7
	PLA DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	
Netejar i desinfectar espais i equips		

Instrucció operativa:

Netejar i desinfectar espais i equips - actualització (Referència: IO-S3-REPRESA/neteja/0403/2022)

Versió	Data	Substitueix	Modificacions
01	27-4-2020	---	Redacció inicial del document.
02	26-5-2020	IO-S3-Desconfinament/52221/01/2020	Incorporació de previsions legals de neteja a l'apartat "Desenvolupament".
03	8-7-2020	IO-S3-Desconfinament/52221/02/2020	Modificació del document per adaptar-lo a les previsions de la Resolució SLT/1429/2020 i als plans sectorials de desconfinament per les universitats del sistema català i per les biblioteques.
04	17-12-2020	IO-S3-REPRESA/52221/03/2020	Modificació del document per adaptar-lo a les propostes de millora recomanades a l'informe de resultats de l'avaluació del nivell d'assoliment de les mesures per mitigar la propagació de la covid-19.
04, revisió 01	17-09-2021	IO-S3-REPRESA/52221/04/2020	Revisió del document per verificar-ne la vigència.
04, revisió 02	7-12-2021	IO-S3-REPRESA/neteja/0401/2021	Revisió del document per verificar-ne la vigència en base a les previsions del marc legal vigent a Catalunya (Resolució SLT/3150/2021) i a la supressió del pla sectorial per a les biblioteques i l'actualització del de les universitats del sistema català. ¹
04, revisió 03	29-4-2022	IO-S3-REPRESA/neteja/0402/2021	Modificació del document per adaptar-lo a les noves recomanacions tècniques emeses pel Ministeri de Sanitat

Unitats i òrgans afectats

- Comissió de Coordinació i Seguiment del Brot de Covid-19
- Servei d'Infraestructures i Patrimoni
- Direccions de campus
- Investigadors principals amb laboratori a l'edifici PRBB

Documents relacionats

- [Procediment operatiu per gestionar l'activitat presencial al curs 2021-2022](#)

Qualsevol impressió d'aquest document es considerarà còpia no controlada.
Només es considerarà controlat el document imprès i signat que custodia
l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut

ÍNDEX

Full de revisions i actualitzacions	2
Índex	3
1. Objecte	3
2. Àmbit d'aplicació	3
3. Definicions	3
4. Desenvolupament	4
5. Referències	6

1. OBJECTE

L'evidència científica acumulada permet considerar que el SARS-CoV-2 es pot transmetre de persona a persona per diferents vies, una de les quals és el contacte indirecte a través de les mans quan la persona susceptible d'emmalaltir toca objectes contaminats (fòmits) per les secrecions respiratòries de la persona malalta, i després es toca el nas, la boca o els ulls i fa que el virus entri en contacte amb les mucoses de les vies respiratòries i de l'aparell conjuntiu.²

L'objectiu d'aquesta instrucció operativa és establir mesures preventives per evitar aquesta via, a través de les mans quan es toquen objectes contaminats, limitant la supervivència del virus a les superfícies i els equips de treball.

2. ÀMBIT D'APLICACIÓ

Aquesta instrucció és d'aplicació, en desenvolupament de les accions 5.2.2.2.1 i 5.2.2.2.2 previstes en el [procediment operatiu per gestionar l'activitat presencial al curs 2021-2022](#), als espais de la UPF.

3. DEFINICIONS

Neteja: operació higiènica que consisteix a eliminar gèrmens de les superfícies, disminuint-ne el nombre i el risc de propagació de la infecció. La neteja no mata els gèrmens.

Desinfecció: operació higiènica que consisteix a utilitzar productes químics per matar els gèrmens de les superfícies. Aquest procés no neteja necessàriament les superfícies brutes ni n'elimina els gèrmens, però en desinfectar una superfície després de netejar-la es pot reduir encara més el risc de propagar la infecció.

4. DESENVOLUPAMENT

En compliment de les recomanacions dels ministeris de Sanitat³ i d'Universitats,^{4,5} del Pla d'Actuació del PROCICAT per a emergències associades a malalties transmissibles emergents amb potencial alt risc¹ i de les disposicions de les resolucions del Departament de Salut i de la Llei 2/2021,⁶ a més de la higiene personal, cal adoptar mesures de neteja i desinfecció adequades a les característiques dels edificis del campus i la intensitat d'ús, intensificant la neteja de superfícies, en relació amb la pràctica habitual per evitar la contaminació creuada.

La neteja dels espais és fonamental i sempre s'ha de fer prèviament a les actuacions de desinfecció. Permet eliminar la brutícia i la matèria orgànica de les superfícies i, si no és eliminada, pot interferir amb els desinfectants i minimitzar-ne l'eficàcia.

La supervivència dels coronavirus humans en les superfícies pot ser molt variable (d'entre 4 hores i 4 dies);⁵ és per això que cal que s'intensifiquin les activitats de neteja i desinfecció. Aquestes hauran d'incidir especialment en tots aquells elements o zones que poden tenir més contacte amb les mans.

És vital assegurar una correcta neteja de les superfícies i dels espais, procurant que es faci una neteja diària de totes les superfícies, amb una atenció especial a les superfícies de contacte freqüent.

A aquest efecte, abans de reobrir qualsevol espai de treball imprescindible per al desenvolupament d'activitats presencials cal procedir a netejar-lo. Posteriorment cal, centrant-se en els punts més susceptibles de patir contaminació, reforçar de manera efectiva la higiene dels espais i equipaments ocupats, amb les accions següents:

- a. garantint la neteja i la desinfecció dels espais amb gran afluència de persones com les aules, la biblioteca i els serveis higiènics. Tot i que la periodicitat de la neteja i la desinfecció es determinarà en funció del trànsit i l'ocupació de l'espai, se n'ha d'assegurar la neteja diària. En el cas dels serveis higiènics, es durà a terme, com a mínim, a l'inici i la meitat de cada jornada;
- b. garantint la neteja del mobiliari, de les superfícies de contacte freqüent (papereres amb tapa d'obertura a pedal, manetes i poms de portes, finestres, armaris i arxivadors, passamans de baranes, interruptors dels llums, timbres, botons dels ascensors o de les impressores, aixetes, màquines expenedores, mobiliari dels espais exteriors, etc.) i d'altres superfícies (taules i taulells) i equips de treball d'ús habitual (perifèrics informàtics i telèfons), assegurant-ne la neteja diària, al menys una vegada al dia;
- c. desinfectant tot el material i equips emprats als laboratoris després de cada ús, per part dels usuaris d'aquests materials, i

Netejar i desinfectar espais i equips

Les mesures de neteja i desinfecció han de preveure les especificitats dels espais en què es desenvolupa l'activitat i que es recolliran en els protocols de neteja i desinfecció ordinaris. A banda d'aquests protocols, cal disposar de protocols de neteja i desinfecció preventiva adaptats en funció de la capacitat de l'espai, la freqüència de trànsit o l'ocupació, els tipus d'activitats o els usos; així com de neteja i desinfecció correctiva, davant la possibilitat que es detectin casos sospitosos o confirmats de covid-19.

Per a la neteja són suficients els detergents tensioactius o netejadors habituals, sempre que estiguin autoritzats i registrats per l'autoritat sanitària, encara que també es pot considerar la incorporació de productes desinfectants a les rutines de neteja, en condicions de seguretat, tant per a les persones que fan la neteja com per a les que ocupen els espais, com pel medi ambient. S'hauran d'aplicar en la concentració i les condicions d'ús que indiqui l'etiqueta de cada producte.

Els productes desinfectants que s'utilitzin han d'estar inscrits al Registre de plaguicides no agrícoles o biocides o al Registre Oficial de Biocides, de la Direcció General de Salut Pública, Qualitat i Innovació del Ministeri de Sanitat per al Tipus de Producte 2: productes per a la desinfecció de superfícies i aèria, d'ús ambiental (desinfectants no destinats a l'aplicació directa a persones o animals, usats per a la desinfecció de superfícies, materials, equips, mobles, parets, terres i aire) i han de disposar del corresponent número de registre. El lleixiu es pot utilitzar també, malgrat que no figure a l'esmentat registre.

Tots s'han d'utilitzar seguint estrictament les condicions d'ús que figurin a la resolució d'inscripció dels productes als esmentats registres, a les seves etiquetes i a les fitxes de dades de seguretat. Cal tenir en compte que alguns requereixen, entre d'altres requisits i mesures de precaució, ser aplicats en absència de persones i tenen establerts terminis de seguretat que cal respectar abans de tornar a entrar a les zones desinfectades. És important, per tant, valorar la possibilitat d'adoptar les mesures de precaució i seguretat necessàries per a cada producte, prèviament a la realització de la desinfecció, per evitar possibles efectes nocius per a la salut de les persones que després ocupin l'espai o la zona tractada.⁷

Amb la desinfecció s'aconsegueix inactivar el virus. Una superfície queda desinfectada al cap de cinc minuts de contacte amb desinfectants d'ús públic general, com el lleixiu o una solució d'hipoclorit sòdic que contingui 1000 ppm de clor actiu (dilució 1:50 de lleixiu acabada de preparar), o bé amb alcohol amb una concentració mínima del 70%, o bé amb una dilució 1:50 de sabó líquid, quan la superfície no sigui compatible amb la primera opció.

La dilució de lleixiu 1:50 s'ha de preparar dipositant en una ampolla d'un litre de capacitat 20 ml de lleixiu comercial (40g - 50g/litre de clor actiu), i tot seguit omplir del l'ampolla amb aigua fins, tancar-la i sacsejar-la diverses vegades per mesclar els dos elements. S'ha de preparar diàriament i s'ha de deixar actuar durant uns minuts per assegurar una desinfecció eficaç.

Netejar i desinfectar espais i equips

Igualment, es poden utilitzar altres desinfectants o virucides. La llista dels productes virucides autoritzats i registrats a Espanya que han demostrat eficàcia contra virus, d'acord amb la norma UNE-EN 14476,⁸ es recullen a la web del Ministeri de Sanitat, Consum i Benestar Social (apartat Documents tècnics per a professionals – Procediments i mesures per a la prevenció i el control de la infecció).⁹

També pot ser útil i eficaç, per a algunes superfícies i articles com les tapisseries, l'aplicació de vapor d'aigua mitjançant vaporettes. Els coronavirus s'inactiven a una temperatura de 56°C amb un temps d'exposició d'entre 52 i 90 minuts, a 65°C durant 7,5 minuts i, a partir de 70°C, 5 minuts. La calor en sec que assoleixi aquestes temperatures també pot ser una opció, malgrat que és preferible la calor humida.

Durant les operacions de neteja i desinfecció ordinària dels diferents espais s'obriran les finestres, sempre que sigui possible, per garantir una ventilació natural i la renovació de l'aire. Igualment, després de netejar o de desinfectar s'han de ventilar adequadament els espais, preferentment de manera natural. Posteriorment, els espais quedaran tancats per garantir que es mantenen higienitzats fins a l'inici de la jornada següent.

Finalment, cal fer constar en un full de control de neteja la data i l'hora en què s'ha dut a terme l'operació (aquest full ha d'estar en un lloc ben visible de cada espai de treball on es produeixin canvis de torn).

La desinfecció dels accessos als edificis també s'ha de fer amb una dilució 1:50 de lleixiu preparada poc abans d'aplicar-la. En cas que calgui desinfectar grans superfícies de zones exteriors, l'aplicació s'ha de fer amb motxilles polvoritzadores.

El personal de neteja ha de seguir en tots els casos els procediments de treball indicats per la seva empresa, i utilitzar els equips de protecció individual indicats pel seu servei de prevenció de riscos laborals.

Després de cada neteja i desinfecció, els materials emprats i els equips de protecció utilitzats es rebutjaran de manera segura.

5. REFERÈNCIES

- ¹ Departament de Recerca i Universitats. Pla Sectorial d'Universitats (curs 2021-2022), revisió 01. Barcelona, 23 de novembre del 2021. Va ser suprimit el 29 d'abril del 2022.
- ² Centro de Coordinación de Alertas y Emergencias Sanitarias. Información científico-técnica. Enfermedad por coronavirus, COVID-19. Ministerio de Sanidad (Dirección General de Salud Pública, Calidad e Innovación. Secretaria de Estado de Sanidad). Madrid, 15 de gener del 2021. [Internet]. [Consultat el 17 de setembre del 2021]. Disponible a:
<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/documentos/ITCoronavirus.pdf>.

Netejar i desinfectar espais i equips

- 3 Ponencia de Salud Laboral de la Comisión de Salud Pública del Consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud. Procedimiento de actuación para los servicios de prevención de riesgos laborales frente a la exposición al SARS-CoV-2 (versió 19). Ministerio de Sanidad (Subdirección General de Sanidad Ambiental y Salud Laboral. Dirección General de Salud Pública, Calidad e Innovación). Madrid, 20 d'abril del 2022. [Internet]. [Consultat el 20 d'abril del 2022]. Disponible a: https://www.msbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/documentos/Proteccion_Trabajadores_SARS-CoV-2.pdf.
- 4 Ministerio de Universidades. Medidas de prevención, higiene y promoción de la salud frente a covid-19 para centros universitarios en el curso 2021-2022. Madrid, 17 de juliol del 2021. [Internet]. [Consultat el 22 de juliol del 2021]. Disponible a: https://www.msbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/documentos/Medidas_Centros_Universitarios_COVID_16072021.pdf.
- 5 Ponencia de Promoción de la Salud de la Comisión de Salud Pública del Consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud. Propuesta de refuerzo y adaptación de las medidas de prevención COVID-19 en centros educativos y centros universitarios para el reinicio de la actividad presencial en enero de 2022. Madrid, 8 de gener del 2022. [Internet]. [Consultat el 22 d'abril del 2022]. Disponible a: https://www.sanidad.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/documentos/Refuerzo_y_adaptacion_medidas_educ_univ.pdf.
- 6 Llei 2/2021, de 29 de març, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la covid-19. BOE, 76, de 30 de març.
- 7 Departament de Salut. Neteja i desinfecció en establiments i locals de concurrència humana. Barcelona, 14 de juliol del 2021. [Internet]. [Consultat el 22 d'abril del 2022]. Disponible a: https://canalsalut.gencat.cat/web/.content/_A-Z/C/coronavirus-2019-ncov/material-divulgatiu/neteja-desinfeccio-establiments-locales-concurrencia-humana.pdf.
- 8 Asociación Española de Normalización y Certificación (AENOR). Antisépticos y desinfectantes químicos. Ensayo cuantitativo de suspensión para la evaluación de la actividad virucida en medicina. Método de ensayo y requisitos (Fase 2/Etapa 1). UNE-EN 14476:2014+A1. Madrid: AENOR, 2015.
- 9 Ministerio de Sanidad. Productos virucidas autorizados en España. Ministerio de Sanidad (Subdirección General de Sanidad Ambiental y Salud Laboral. Dirección General de Salud Pública, Calidad e Innovación). Madrid, 24 de març del 2022. [Internet]. [Consultat el 22 d'abril del 2022]. Disponible a: https://www.msbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Listado_virucidas.pdf.